

ІНСТИТУЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Дзевєріна К. С., асистент

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі», м. Полтава*

У більшості розвинених країн державна власність створює певну основу стабільності, інноваційного розвитку і запровадження високих технологій в економіці. Інституційне середовище створюючи обмежувальні рамки, в межах яких взаємодіють інститути, забезпечує ефективне регулювання державної власності.

Досвід провідних країн світу свідчить про те, що держава зобов'язана виступати в ролі суб'єкта, який посилює ринковий механізм господарювання, акцентуючи увагу на тих проблемах, які ринок самостійно вирішити не може. Економіка державного сектору пов'язана з виробництвом суспільних благ, економічними механізмами досягнення соціальних цілей та позаринковою взаємодією інтересів різних суб'єктів економіки [1].

Як зауважує Р. Капелюшников, найбільш визначальним для суспільства виявляється дотримання встановлених «правил гри», наступним за значущістю – надання суспільних благ, найменш значимим – ефективне використання власності [2]. Неefективність регулювання державної власності породжує: політико-економічну нестабільність (кожні зміни у владі несуть загрозу перерозподілу власності); мінливість фундаменту ринкової економіки – прав власності (їх розмитість); особливий тип власника, який не вміє (а головне – не бажає) заробляти, а прагне лише забирати власність в інших (рейдерство) та інше.

Приватизаційні процеси відіграють вагомую роль у забезпеченні ефективності регулювання державної власності. У розвинутих країнах вони відбувалися за принципами [3]:

- зміни структури власності, що носить поступовий і наступний характер для збереження в країні поділу праці, що склався;
- обов'язкового інвестування, вдосконалення системи управління, збереження певного рівня зайнятості й соціального забезпечення, формування і підтримки середніх прошарків населення;
- процес приватизації має бути обґрунтованим, публічним та обов'язково доступним суспільному контролю.

Узагальнення досвіду інституційної організації регулювання дер-

жавної власності розвинених країн світу дозволяє зробити висновки, що зміни залежать від якісного змісту взаємодії інститутів та пріоритетів державної політики. Державне регулювання процесів виправляє так звані провали ринку, доповнює його і враховує (в першу чергу) соціальні потреби й інтереси суспільства. Держава є тим інститутом, що забезпечує дотримання правил і норм, без яких не може ефективно функціонувати національна економіка.

Визначальними складовими ефективної інституційної організації регулювання державної власності мають бути: можливість населення реально брати участь у приватизації (спрямованість процесів на забезпечення добробуту населення), соціальна відповідальність, персоніфікація власників, чітке дотримання формальних норм і встановлених «правил гри», психологічна готовність населення до змін, розмежування політичного і господарського управління країною, виражена і системна політика уряду, високий рівень захищеності прав власності.

Література

1. Длугопольський О. В. Теорія економіки державного сектору : [навч. посіб.] / О. В. Длугопольський. – К. : Професіонал, 2007. – 592 с.
2. Капелюшников Р. И. Собственность без легитимности? [Электронный ресурс] / Р. И. Капелюшников. – [б. м.] : Издательский дом ГУ ВШЭ, 2008. – 40 с. – Режим доступа: http://www.hse.ru/data/2010/05/04/1216406904/WP3_2008_03_f.pdf.
3. Островерх Н. М. Приватизація і державне регулювання економіки / О. Сушинський // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 2 (44). – С. 22–27.

ПОВЫШЕНИЕ РОЛИ ФИНАНСОВОГО РЫНКА В УСЛОВИЯХ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО ИЗМЕНЕНИЯ ЭКОНОМИКИ

Зайналов Дж. Р., д. э. н., профессор

Самаркандский институт экономики и сервиса, г. Самарканд

Растущая глобализация производства и торговли стимулировала процессы перемещения капитала. такой процесс присуще по отношению финансового рынка т. е., феномену обеспечения обусловленные последствиями финансовых сделок в условиях институционального изменения. В условиях государственного регулирования институциональной среды финансовые рынки стали занимать более важное место